

Hamisított és illegális növényvédő szerek

A közelmúltban (november 28-án) nagy érdeklődés kísérte a Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetsége Egyesület (NSZ) szakmai tanácskozását, ahol Lantos Péter elnök megnyitóját követően értékes és hasznos előadásokat hallhattak az érdeklődők. Az NSZ főtitkára, Dr. Hargitai Ferenc a címben jelzett európai problémára hívta fel a figyelmet, s szolgált válaszokkal lapunk kérdéseire.

– *A hamisított és illegális növényvédő szerek mekkora problémát jelentenek kontinensünkön, illetve a térségünkben?*

– Becslések szerint az európai piacon megközelítően 5-7 százalék a hamisított és illegális növényvédő szerek aránya, ami értékben akár félmilliárd eurót meghaladó összeget jelent évente. Ami ennél is sajnálatosabb, az a jelenség növekvő tendenciája. Hazánkban ez az arány egyelőre mindössze pár százalékra tehető, bár konkrét számok nem állnak rendelkezésünkre. Egyéb kelet-európai országokban a hamis szerek részesevése meghaladja a húsz százalékot, ám az ominózus spanyol paprika botrányban a termelők többsége használt meg nem engedett szert.

– *Mind ezeknek a negatív hatása kiket érint leginkább?*

– Az efféle termékek piacra kerülésének növekedése komoly gondot okoz mindazoknak, akiknek fontos a felhasználók és a fogyasztók egészsége és a környezet védelme, mert e tendencia bizonyíthatóan károkat okoz a mezőgazdasági vállalkozóknak, az élelmiszerlánc résztvevőinek, a növényvédőszer iparnak és a kormánynak egyaránt.

– *Ennek ellenére úgy tűnik, sokan vásárolnak a hamis termékekből.*

– Épp ez a legnagyobb gond, hiszen az efféle utánzatok nincsenek engedélyezve, azokat nem vizsgálták meg az előírásoknak megfelelően, következésképpen alacsony árfejkvésűek. Ami a lényeg: a feltűnően olcsó termékeket eleve fenntartással kell kezelni, és nem megvenni.

– *Hogyan lehet mégis felismerni a hamisítványokat?*

– Nos, az alacsony színvonalú másolatok címkeje, csomagolása kezdetleges, sőt beltartalmuk már ránézésre is árulkodó a szakemberek számára. Egyre több azonban az olyan hamisítvány, amely jó megjelenésű és az eredetétől nehezen megkülönböztethető. Leginkább az eltérő szennyezéseik és segédanyagaik jelentenek veszélyt. Mindinkább tapasztalhatjuk, hogy az Unión belül – az áruk szabad áramlását kihasználva – kontinensünkön nem engedélyezett termékek jelennek meg, vagy a párhuzamos behozatal lehetőségével visszaélve egyesek illegális termékek minősülőszerkeket importálnak.

– *Egyértelmű, hogy az illegális termékek forgalmazása komoly kockázatokkal jár. Kérem, sorolja fel a biztonsági tényezőket legfontosabbjait!*

– Elsősorban: vizsgálat hiányában az alkalmazókra káros heveny és idült egészségromlási hatással lehetnek. De károsodhat vagy akár megsemmisülhet a termés is.

Az engedélyezetlen termékekhez a gyártó nem ad szaktanácsot, háttérszervizet, és felelősséget sem vállal az áruért – ám használójára a hatóság akár ötmillió forintos bírságot is kiszabhat. Egy biztos: a kivizsgálatlan szerek a környezet egyes elemeit rövidebb-hosszabb távon veszélyeztethetik, s a környezeti elemekből az élelmiszerláncba is bekerülhetnek. A jövőt illetően hosszútávú mindez komoly társadalmi

hatással járhat, ugyanis az adatvédelemhez, a szellemi tulajdonhoz való jog sérülése, az ipar és általában a növényvédőszer megítélésének romlása akadályozza az innovációt és csökkenti a versenyképességet.

– *Mit tesz a szakma a jelenség megállítására, illetve visszafordítására?*

– Természetesen nagy hazai és nemzetközi összefogásra van szükség. Az Európai Növényvédőszer-gyártók Szövetsége (ECPA) együttműködik az Unió különböző intézményeivel e káros jelenség felszámolására, igényelve a hatósági ellenőrzések szigorítását. Az Európai Parlament a fenntartható növényvédelemmel kapcsolatos nemzeti akciótervek keretében szorgalmazza a fokozott állami felügyeletet.

– *Mit tesz maga az iparág az ágazat megmentéséért?*

– Ösztönzi az EU illetékes szerveit, hogy egységesítsék a szerek párhuzamos behozatalának feltételeit, hogy ne kelljen azok kijátszásától tartani. Továbbá felhívja a gyártó- és forgalmazó-láncok résztvevőit, hogy a hamisított, illetve illegális termékekkel kapcsolatos információkat osszák meg a hatóságokkal és a gyártókkal. Végül figyelmezteti az érdekeltet, hogy szerződéseikben partnereiket a bevizsgált és engedélyezett szerek használatára kötelezzék.

– *Köszönjük a beszélgetést!*

– Szalay Attila –